

UNIVERSITETI „HAXHI ZEKA“

Fakulteti I Menaxhimit Në Turizëm, Hotelieri Dhe Mjedis

**ROLI I MJEDISIT TË BRENDSHËM DHE TË JASHTËM NË RUAJTJEN E
AMBIENTIT**

Punim Diplome

Mentori:
Prof. Dr. Adem Dreshaj

Studenti:
Fatos Berisha

Pejë, Prill 2024

UNIVERSITETI „HAXHI ZEKA“

Fakulteti I Menaxhimit Në Turizëm, Hotelieri Dhe Mjedis

PUNIM DIPLOME

Lënda nga e cila është bërë punimi: Mjedisi i Biznesit

Titulli i punimit: Roli i mjedisit të brendshëm dhe të jashtëm në ruajtjen e ambientit

Emri dhe mbiemri i studentit: Fatos Berisha

Statusi i studentit: I rregullt

Numri i amzës: 31030/12

Drejtimi-Departamenti: Menaxhim në Turizëm Hotelieri dhe Mjedis

Shkalla e studimit: Bachelor

Mentori I Punimit:
Prof. Dr. Adem Dreshaj

Pejë, Prill 2024

Deklaratë

Nën përgjithësinë time deklaroj se punimi me titullin **“ROLI I MJEDISIT TË BRENDSHËM DHE TË JASHTËM NË RUAJTJEN E AMBIENTIT”** është i shkruar nga unë dhe asnjëherë nuk është prezantuar në një institucion tjetër për vlerësim Punimi nuk përmban të shkruar nga një person tjetër përveç rasteve të cituara dhe referuara.

Nënshkrimi i studentit:

Pejë më:

Falemnderime

Falemnderimet i takojnë Zotit për vullnetin dhe për dëshirën time që është bërë realitet.
Falemnderimet shkojnë edhe për mentorin tim të nderuar Prof. Asoc. Dr. Adem Dreshaj për punën e pa lodhshme dhe këshillat deri në përfundimin e punimit.

Falënderim i veçantë shkon edhe për familjen time për inkurajimin dhe mbështetjen e tyre të pa lodhur gjatë këtij rrugëtimi të vështirë, përvoja ime në këtë projekt do të mbetet e pa harrueshme

Parathënie

Këtë punim e kam përfunduar pas një pune mjaft të lodhshme por me shumë vullnet, pasi që arrita deri këtu dhe me shumë shpresë se ky do të jetë vetëm një hap drejt sukseseve të mëtutjeshme. Arsyea pse vendosa që temën e diplomes ta punoj në lënden Mjedisi i Biznesit ka qenë thjesht sepse rëndësia e mjedisit të biznesit në shoqëri është e pamohueshme, pasi që mjedisi është pjesë thelbësore e struktures dhe e funksionimit të saj, megjithatë është po aq e rëndësishme që bizneset të veprojnë me përgjegjësi sociale dhe të respektojnë standarte etike një ndër to edhe ruajtja e mjedisit dhe e ambientit që na rrethon duke siguruar përfitime të qëndrueshme dhe të ndershme për shoqërinë.

Qëllimi i këtij punimi ka qenë që njohurit e fituara gjatë mësimit të kësaj lënde ti thelloj dhe më tutje dhe ti paraqes në form të këtij punimi – punimit të diplomes.

Besoj që kam arritur që në një mas modeste të përfshij pikat themelore që lidhen me rolin dhe ruajtjen e mjedisit të jashtëm dhe të brendshëm të biznesit.

Përmbajtje

Hyrje	1
I. Definicioni i mjedisit.....	2
1.1 Mjedis i biznesit	2
II. Mjedis i jashtëm	3
2.1 Mjedis i përgjithshëm ose kontekstual	4
2.1.1 Mjedis politik	4
2.1.2 Mjedis ekonomik.....	5
2.1.3 Mjedis social, kulturor dhe demografik	5
2.1.4 Mjedis teknologjik.....	5
2.1.5 Mjedis ligjorë	5
2.1.6 Mjedis etik dhe ekologjik	5
2.2 Mjedis i menjëhershëm ose operativ.....	6
2.2.1 Burimet dhe tregjet e burimeve	6
2.2.2 Konsumatorët	6
2.2.3 Konkurrentët.....	6
2.2.4 Ndërmjetësuesit e marketingut	7
2.2.5 Financierët	7
2.2.6 Publiku	7
III. Mjedis i brendshëm.....	8
3.1 Koncepti i organizatës	8
3.2 Teoritë e organizimit dhe menaxhimit.....	9
3.2.1 Qasja klasike	9
3.2.2 Qasja mbi marrëdhënjet njerëzore	9
3.2.3 Qasja sistimore	10
IV. Ruajtja e ambientit.....	11
4.1 Pse mjedis ka nevojë për mbrojtje	12
4.2 Qëndrueshmëria Mjedisore.....	13
4.3 Diferencimi i Biznesit	13
V. Ndotja	14
5.1 Çfarë janë ndotësit?	15
VI. E ardhmja.....	16
6.1 Cilat janë kërcënimet më të mëdha për mjedisin sot?.....	16
6.2 Ndryshimi klimatik	17
6.3 Humbja e biodiversitetit	18
6.4 Vdekja e oqeanëve	19
6.5 Ndotësit e rinj	19
VII. E ardhmja e reciklimit.....	20
VIII. Rast studimi – 4 Ocean	21
8.1 Rreth 4Ocean.....	21

8.2	<i>Misioni</i>	22
8.2.1	Pastrimet ditore	22
8.2.2	Kapitenët dhe ekuipazhet	23
8.2.3	Artizanët e byzylykëve	24
8.2.4	Anije dhe pajisjet	25
8.2.5	Objektet dhe Operacionet	26
8.2.6	Edukim dhe ndërgjegjësim.....	27
8.3	<i>Ndikimi</i>	28
8.4	<i>Përfshihu edhe ti</i>	29
Përfundimi		30

Hyrje

Çdo biznes qoft ai individual, ortakëri apo korporatë operon në një mjedis i cili është i ndarë në mjedisin e jashtëm dhe të brendshëm. Në këtë punim do të shtjelloj rolin e mjedisit të jashtëm dhe të brendshëm në ruajtjen e ambientit.

Duke parë rëndësinë e ambientit që na rrethon dhe atë që po ndodh në dekadat e fundit lind nevoja që ne si shoqëri të ndergjegjesohemi dhe të punojmë në ruajtjen e ambientit. Mbrojtja e ambientit është e domosdoshme jo vetëm për brezat e sotëm por edhe për brezat e ardhshëm.

Të pasurit e një ambienti të pastër reflekton në të pasurit e një jete kualitative dhe të shëndetshme por për ta kuptuar rolin e mjedisit në ruajtjen e ambientit së pari na duhet të jemi të informuar mirë se çfarë është mjedisi, cilët janë faktorët e mjedisit dhe si ndikon mjedisi në ruajtjen e ambientit.

I. Definicioni i mjedisit

Materiale dhe kushte të ndryshme, disa natyrore dhe disa të bëra nga njerëzit, ndikojnë në jetën në tokë. Të marra së bashku, ato formojnë mjedisin. Drita e diellit është pjesë e mjedisit siç është një shtrat oqeani thellë nën sipërfaqe, ose ujërat nëntokësore që rrjedhin përmes dhe nën të çarave të shkëmbinjëve nëntokësor dhe mbitokësor. Mjedis shtrihet deri në fund të atmosferës së tokës.¹

Pra mjedisi mund të përkufizohet si një shumë totale e të gjithë elementëve të gjallë dhe jo të gjallë dhe efekteve të tyre që ndikojnë në jetën e njeriut. Ndërsa të gjithë elementet e gjallë ose biotikë janë kafshë, bimë, pyje, peshqë dhe zogj, elementët jo të gjallë ose abiotikë përfshijnë ujin, tokën, rrezet e diellit, shkëmbinj të dhe ajrin.

1.1 Mjedisi i biznesit

Asnjë sipërmarrje biznesi nuk funksionon në vakum. Biznesi është një pjesë integrale e sistemit ekologjik dhe social dhe për rrjedhojë, vendimet dhe performanca e tij ndikohen nga një mori faktorësh të ndryshëm. Vendime të rëndësishme që lidhen me biznesin si p.sh. çfarë biznesi duhet bërë, cilat janë segmentet e klienteve për t'u synuar dhe cilat strategji duhet të miratohen, ku të bëhet biznesi, si të bëhet biznesi, kur të bëhet biznesi, nëse duhet vazhduar një biznes, nëse do të zgjerohet një biznes dhe nëse po ku dhe si të zgjerohet e kështu me rradhë ndikohen nga një sërë faktorësh që e përbëjnë atë që përgjithësisht quhet mjedisi i biznesit

Mjedis i biznesit përbëhet nga të gjithë ata faktorë që kanë ndikim në biznes, të tilla si pikat e forta, dobësitë, marrëdhëniet e brendshme të pushtetit dhe orientimet e organizatës; politikat dhe rregulloret e qeverisë; natyra e ekonomisë dhe kushtet ekonomike; faktorët social-kulturorë; tendencat demografike; faktorët natyrorë; dhe, tendencat globale dhe zhvillimet ndërkufitare. Transformimi i tregut indian të makinave me dy rrota i dhënë në fund të kapitullit ilustron ndikimin e mjedisit të biznesit në biznes.²

¹ HILL Pamela, Environmental Protection, Oxford University Press, 2017 (fq. 22)

² CHERUNILAM, Francis, Business Environment, Himalaya Publishing House, Kerala, 2008, (fq. 4)

II. Mjedisi i jashtëm

Organizatat janë entitete të përbëra nga pjesë të ndërlidhura të cilat janë të ndërthurura me botën e jashtme – „mjedisin e jashtëm“. Ky mjedis përfshinë një gamë të gjerë të ndikimeve – ekonomike, demografike, sociale, politike, ligjore, teknologjike etj. – që ndikojnë në veprimtarinë e biznesit në mënyra të ndryshme dhe të cilat mund të cenojnë jo vetëm procesin e transformimit, por edhe në procesin e blerjes së burimeve dhe në krijimin dhe konsumin e prodhimit.

Mjedisi i jashtëm ndahet në **mjedisin e përgjithshëm ose kontekstual** i cili përfshinë ata faktorë të makro mjedisit të tillë si ndikimet ekonomike, politike, socio-kulturore, teknologjike dhe juridike dhe në **mjedisin e menjëhershëm ose operativ** që përfshinë furnizuesit, konkurrentët, tregjet e punës, institucionet financiare, dhe klientët.³

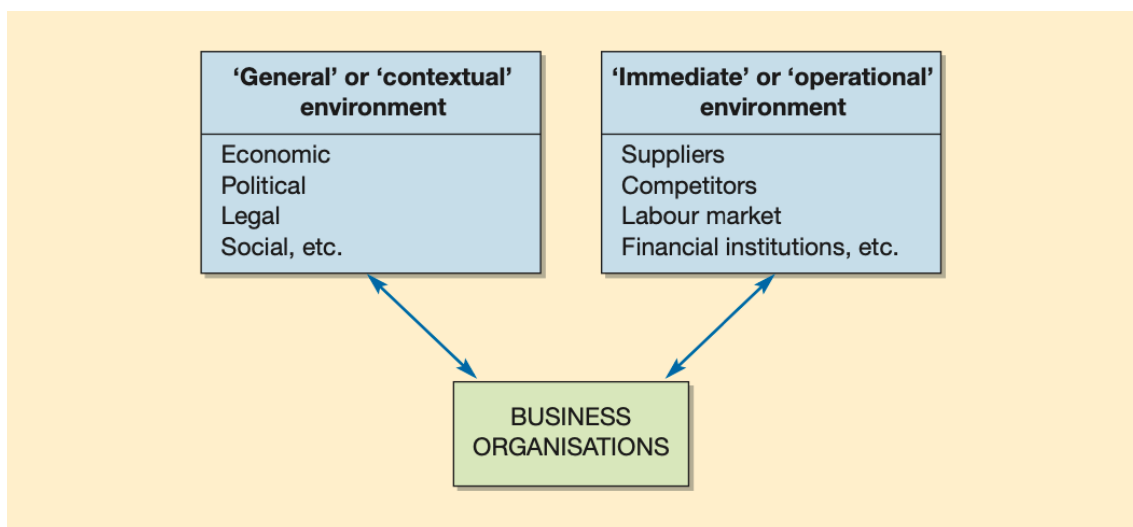

Fig. 1.1 Dy nivelet e mjedisit.

³ SKENDERI, Nagip, LOKU, Afrim, Mjedisi i Biznesit, Prishtinë, 2015, (fq. 8-10)

2.1 Mjedisi i përgjithshëm ose kontekstual

Në këtë seksion ne shqyrtojmë ata që shpesh quhen faktorë "PESTLE" (d.m.th. ndikimet politike, ekonomike, socio-kulturore, teknologjike, ligjore dhe etike). Një analizë PESTLE (ose analizë PEST) mund të përdoret për të analizuar mjedisin aktual dhe të ardhshëm të një firme si pjesë e procesit të menaxhimit strategjik. PESTLE shqyrton faktorët e jashtëm të firmës; këto mund të përfaqësojnë mundësi ose kërcënime dhe më vonë mund të përdoren në një analizë SWOT (ndërsa pikat e forta dhe të dobëta janë faktorë të brendshëm).

Fig. 1.2 Mjedisi i biznesit.

2.1.1 Mjedisi politik

Një sërë aspektesh të mjedisit politik ndikojnë qartë në aktivitetin e biznesit. Këto variojnë nga pyetjet e përgjithshme në lidhje me natyrën e sistemit politik dhe institucioneve dhe proceseve të tij deri te pyetjet më specifike në lidhje me përfshirjen e qeverisë në punën e ekonomisë dhe përpjekjet e saj për të ndikuar në treg. struktura dhe sjellja. Aktivitetet e qeverisë, drejtpërdrejt dhe tërthorazi, ndikojnë në aktivitetin e biznesit dhe qeveria mund të shihet si sipërmarrja më e madhe e biznesit në nivel kombëtar ose lokal. Duke pasur parasysh prirjen drejt globalizimit të tregjeve dhe ekzistencën e organizatave dhe blloqeve tregtare ndërkombëtare, ndikimet politiko-ekonomike ndërkombëtare në aktivitetin e biznesit përfaqësojnë një tipar kyç të mjedisit të biznesit. Një tjetër është ndikimi i opinionit publik, si dhe ai politik, në fusha të tilla si politika mjedisore dhe përgjegjësia e korporatës.⁴

⁴ WORTHINGTON Ian, BRITTON Chris, THOMPSON Ed, The Business Environment: A Global Perspective, Leicester Business School, De Montfort University, Leicester, 2018 (fq. 30)

2.1.2 Mjedisi ekonomik

Dallimi i bërë ndërmjet mjedisit politik dhe ekonomik – dhe, për këtë çështje, mjedisit ligjor – është disi arbitrar. Qeveria, siç u tregua më lart, luan një rol të madh në ekonomi si në nivel kombëtar ashtu edhe në atë lokal dhe aktivitetet e saj ndihmojnë për të ndikuar në anën e kërkesës dhe të ofertës. Megjithatë, ka një sërë aspektesh të tjera ekonomike që lidhen me aktivitetin e biznesit, të cilat ia vlen të merren parasysh. Këto përfshijnë aspekte të ndryshme strukturore të firmave dhe tregjeve dhe një krahasim të teorisë dhe praktikës ekonomike.⁵

2.1.3 Mjedisi social, kulturor dhe demografik

Mjedisi social-kulturor: Qëndrimi i njerëzve ndaj punës dhe pasurisë, stili i jetesës, çështjet etike, roli i familjes, martesës, fesë dhe edukimit, si dhe reagimi social i biznesit ndikojnë në biznes. Mjedisi demografik: Madhësia dhe rritja e popullsisë, jetëgjatësia e njerëzve, shpërndarja rurale-urbane e popullsisë, aftësitë teknologjike dhe nivelet arsimore të fuqisë punëtore janë nën mjedisin demografik. Këto karakteristika ndikojnë gjithashtu në funksionimin e organizatave.⁶

2.1.4 Mjedisi teknologjik

Teknologjia është faktori kryesorë i çdo organizate biznesore sepse ajo paraqitet edhe si input dhe si output i organizatave të biznesit. Investimet në teknologjinë dhe inovacionin janë parë shpeshëherë si çelësi për suksesin e një ndërmarrjeje dhe është përdorur që të shpjegoj dallimet në konkurrencën relative të vendeve të ndryshme. Ajo ka qenë gjithashtu përgjegjëse për zhvillime të rëndësishme në organizimin e brendshëm të bizneseve në tregjet për burimet ekonomike.

2.1.5 Mjedisi ligjorë

Ligjet zakonisht tregojnë mënyrën për të qeverisur, ndër të tjera, përcaktojnë statusin e organizatës mardhëniet me klientët dhe furnizuesit e sajë gjithashtu edhe me procedurat dhe aktivitetet e caktuara të brendshme. Mjedisi ligjorë gjithashtu mund të ndikoj në strukturat dhe sjelljen e tregut .

2.1.6 Mjedisi etik dhe ekologjik

Konsideratat etike janë bërë një ndikim gjithnjë e më i rëndësishëm në sjelljen e biznesit, veçanërisht në mesin e kompanive më të mëdha dhe më të profilit të lartë. Një fushë ku kjo ka qenë e dukshme është kërkesa që firmat të veprojnë në një mënyrë më të përgjegjshme shoqërore dhe të marrin në konsideratë ndikimin që mund të kenë te njerëzit, komunitetet e tyre dhe mjedisin natyrorë.

7

⁵ SKENDERI, Nagip, LOKU, Afrim, Mjedisi i Biznesit, Prishtinë, 2015, (fq.12-13)

⁶ Indian Institute of materials Managment, Business Environment, Navi Mumbai, 2019 (fq. 8)

⁷ WORTHINGTON Ian, BRITTON Chris, THOMPSON Ed, The Business Environment: A Global Perspective, Leicester Business School, De Montfort University, Leicester, 2018 (fq. 32)

2.2 Mjedisi i menjëhershëm ose operativ

Mjedisi i menjëhershëm ose operativ përbëhet nga faktorë në mjedisin e afërt të kompanisë që ndikojnë në performancën e kompanisë. Këto përfshijnë furnitorët, ndërmjetësit e marketingut, konkurrentët, klientët dhe publikun.

2.2.1 Burimet dhe tregjet e burimeve

Nevoja e një organizate për burime të ndryshme e bënë të varur në një shkallë të madhe nga furnizuesit e këtyre burimeve, disa nga të cilët operojnë në tregjet globale dhe lokale të cilat janë të strukturuar në një masë të konsiderueshme. Suksesi i furnizuesit është shpesh i lidhur ngusht me vendimet dhe (ose) fatet e klientëve të tyre.

Organizatat mund të përballën me pasiguri edhe në tregjet e brendshme sa i përket furnizimit me burime si rezultat i faktoreve të ndryshme si ndryshimeve teknologjike, ndërhyrja e qeverisë apo opinionit publik (p.sh. çështjet e ruajtjes).

2.2.2 Konsumatorët

Konsumatori është faktori jetik për të gjitha organizatat dhe aftësia për të identifikuar dhe për të përmbushur nevojat e konsumit është parë si një nga çelësat për mbijetesën organizative dhe prosperitet. Kjo ide e sovranitetit të konsumit – ku burimet janë ndarë për të prodhuar prodhimet për të kënaqur kërkesat e konsumatorëve – e që është një parim qendror i ekonomisë së tregut.

2.2.3 Konkurrentët

Konkurrenca – edhe e drejtëpërdrejtë edhe e tërthortë – është një pjesë e rëndësishme e veprimtarisë në shumë firma, është një faktor po aq i zbatueshëm si për output ashtu edhe për prodhimin e biznesit. Ndikimi i saj mund të shihet në ndryshimet strukturore të shumë vendeve të zhvilluara.⁸

⁸ SKENDERI, Nagip, LOKU, Afrim, Mjedisi i Biznesit, Prishtinë, 2015, (fq.14-15)

2.2.4 Ndërmjetësuesit e marketingut

Mjedisi i menjëhershëm i një kompanie mund të përbëhet nga një numër ndërmjetësuesish marketingu, të cilët janë:

- Firma që ndihmojnë kompaninë në promovimin, shitjen dhe shpërndarjen e mallrave të saj tek blerësit përfundimtar.
- Ndërmjetësuesit e marketingut përfshijnë ndërmjetës të tillë si agjentë dhe tregtarë të cilët ndihmojnë kompaninë të gjejë klientë ose të mbyllë shitjet me ta.
- Firmat e shpërndarjes fizike të cilat ndihmojnë kompaninë në grumbullimin dhe lëvizjen e mallrave nga origjina e tyre në destinacionin e tyre, si magazinat dhe firmat e transportit.
- Agjencitë e shërbimeve të marketingut të cilat ndihmojnë kompaninë në shënjestrimin dhe promovimin e produkteve të saj në tregjet e duhura si agjencitë e reklamave, firmat e kërkimit të marketingut, firmat mediatike dhe firmat konsulente;
- dhe ndërmjetësve financiarë të cilët financojnë aktivitetet e marketingut dhe sigurojnë rreziqet e biznesit.⁹

2.2.5 Financierët

Një tjetër faktor i rëndësishëm mikro mjedisor janë financuesit e kompanisë. Krahas aftësive financiare, politikat dhe strategjitë e tyre, qëndrimet (përfshirë qëndrimin ndaj rrezikut), aftësia për të ofruar ndihmë jofinanciare etj. janë shumë të rëndësishme.

2.2.6 Publiku

Shumë kompani janë gjithashtu të prekura nga publiku vendas. Ndotja e mjedisit është një çështje që merret shpesh nga një numër i publikut lokal. Veprimet e publikut lokal për këtë çështje kanë bërë që disa kompani të pezullojnë veprimtarinë dhe/ose të marrin masa për uljen e ndotjes. Organizatat joqeveritare (OJQ), veçanërisht në vendet e zhvilluara, kanë ngritur protesta kundër punës së fëmijëve, punës së djersitur, mizorisë ndaj kafshëve, problemeve mjedisore, deindustrializimit që rezulton nga importet etj. Nga zhvillime të tilla ndikohen veçanërisht eksportet e vendeve në zhvillim.

⁹ CHERUNILAM, Francis, Business Environment, Himalaya Publishing House, Kerala, 2008, (fq. 10)

III. Mjedisi i brendshëm

Ndërsa studimi i mjedisit të biznesit me të drejtë fokusohet në kontekstin e jashtëm të organizatave të biznesit, është e rëndësishme të pranohet se firmat gjithashtu kanë një mjedis të brendshëm që formëson dhe formësohet nga konteksti i jashtëm në të cilin ato veprojnë dhe marrin vendime.

Aspektet kryesore të kontekstit të brendshëm të biznesit përfshijnë strukturën e organizatës, funksionet dhe mënyra e saj në ndjekje të objektivave të specifikuar të organizatës. Përgjegjësia e ndjekjes së objektivave shtrihet në thelb me menaxhimin e organizatës, e cila ka detyrën që të koordinoj njerëzit, teknologjitë, strukturat dhe mjediset.

Siç përdoret në këtë kontekst, menaxhimi shihet si një sistem rolesh të përmbushura nga individët që menaxhojnë organizatën (p.sh. sipërmarrësi, menaxheri i burimeve, koordinatori, udhëheqësi, motivuesi, organizatori) dhe si një proces që i mundëson një organizatë të arrijë objektivin e saj. Pika thelbësore është se menaxhimi duhet të shihet si një funksion i organizatave dhe jo si një element kontrollues, dhe detyra e tij është t'i mundësojë organizatës të identifikojë dhe të arrijë objektivat e saj dhe të përshtatet me ndryshimin.¹⁰

3.1 Koncepti i organizatës

Një organizatë mund të përkufizohet si dy ose më shumë njerëz që punojnë së bashku në një mënyrë të strukturuar për të arritur një qëllim specifik ose grup qëllimesh. I përcaktuar në këtë mënyrë, termi mbulon një gamë të gjerë strukturash si:

- Sektori privat – ajo pjesë e ekonomisë ku pronësia dhe kontrolli i organizatës është në duart e individëve ose grupeve private dhe ku synimi kryesor është kërkimi i fitimit.
- Sektori publik – ajo pjesë e ekonomisë nën kontrollin e qeverisë dhe agjencive të saj dhe ku shteti krijon dhe drejton lloje të ndryshme të organizatave në emër të qytetarëve të tij dhe për mirëqenien e tyre të përgjithshme.
- Sektori vullnetar (ose i tretë) – që përfshin ato organizata, duke përfshirë bamirësi, organizma vullnetare dhe biznese komunitare, që janë ndërmarrje jofitimprurëse dhe joqeveritare.

¹⁰ WORTHINGTON Ian, BRITTON Chris, THOMPSON Ed, The Business Environment: A Global Perspective, Leicester Business School, De Montfort University, Leicester, 2018 (fq. 41)

3.2 Teoritë e organizimit dhe menaxhimit

Një formë e rëndësishme e parimeve të cilat janë pjesë e procesit të menaxhimit, mund të fitohen nga një ekzaminim i shkurtër i teorive organizative. Përgjithësisht këto teori mund të ndahen në tre kategori kryesore: qasje klasike, qasja e marrëdhënjëve njerëzore dhe qasja sitemore.

3.2.1 Qasja klasike

Në këndvështrimin klasik vëmendje të veçantë i është dhënë dy nën – grupeve, të njohura si *menaxhmentit shkencor* dhe *burokracia*.

Përgjegjësia për institutin e pikëpamjes shkencore në menaxhmentin, nën kontrollin dhe drejtimin e të cilit puntorët do të punonin për përfitimin e përbashkët të të gjitha interesave, ndërsa organizatat burokratike mbeten tipar kyç i shumë ndërmarrjeve nëpër botë është dukshëm i lidhur me rritjen e madhësisë së organizatave dhe kompleksitetit të tyre.

3.2.2 Qasja mbi marrëdhënjet njerëzore

Përderisa pikëpamja klasike ka një fokus të gjerë në strukturën dhe organizimin formal, qasja e menaxhmentit nga pikëpamja e marrëdhënieve njerëzore thekson rëndësinë e njerëzve në situata pune dhe ndikimin e faktorëve shoqëror dhe psikologjik në formimin e sjelljeve sa më të organizuara.

Faktorët që ndikojnë në sjelljet njerëzore janë protretizuar si çelësi për arritjen e një organizimi më efikas, kështu duke lartësuar menaxhimin e marrëdhënieve njerëzore në një pozitë në determinimin e strategjive menaxheriale.¹¹

Fig. 2 Hierarkia e nevojave sipas Maslow

¹¹ SKENDERI, Nagip, LOKU, Afrim, Mjedisi i Biznesit, Prishtinë, 2015, (fq.26)

3.2.3 Qasja sistemore

Qasjet më të fundit për organizimin dhe menaxhimin e kanë ndihmuar për të integruar punën e mëparshme mbi strukturat, njerëzit dhe teknologjinë, duke e portretizuar si organizata të sistemit socio – teknik që bashkëveprojnë me mjedisin e tyre. Organizatat, duke përfshirë edhe ato që janë përfshirë në biznes, janë sistemet të hapura, bashkëveprojnë me mjedisin e tyre që ato të konvertojnë inputet në prodhim.

Inputet përfshijnë njerëz, financa, materiale dhe informacione, për të parashikuar mjedisin në të cilin organizata ekziston dhe vepron. Outputet përfshijnë të tilla artikuj si mallëra dhe shërbime informacione, die dhe produkte për konsum “final” ose përdoruesve të ndërmjetëm dhe në disa raste përfaqësojnë inpute të përdorura nga organizata të tjera.

IV. Ruajtja e ambientit

Mbrojtja e mjedisit është një ide relativisht e re. Pesëdhjetë vjet më parë kolegjet nuk ofronin diploma në shkencën e mjedisit. Gazetat nuk kishin rubrika për mjedisin. Juristët nuk praktikonin ligjin mjedisor. Dega e filozofisë e quajtur etikë mjedisore nuk ekzistonte. Korporatat nuk kishin politika mjedisore. Sot të gjitha këto janë të zakonshme, sepse mbrojtja e mjedisit, sido që ta përkufizojë dikush, ka zënë rrënjë në mbarë botën.

Megjithatë, nuk ka një pikëpamje të pranuar botërisht se çfarë e përbën mbrojtjen e mjedisit. Shumë interesa të ndryshme ekonomike, perspektiva filozofike dhe vlera kulturore hyjnë në lojë kur merret në konsideratë. Nocionet e mbrojtjes së mjedisit debatohen me vull në Kombet e Bashkuara, Kongresin e SHBA-së dhe asamblatë e tjera kombëtare; në sallat e bordeve të korporatave dhe grupeve të interesit publik mjedisor; dhe midis individëve. Mbrojtja e mjedisit mund të nënkuptojë gjëra shumë të ndryshme për njerëz të ndryshëm.

Për shumë politikëbërës mjedisor, mbrojtja e mjedisit ka nënkuptuar uljen e niveleve të ndotjes dhe shumë vëmendje—qeveritare, akademike, individuale i janë kushtuar këtij qëllimi të rëndësishëm.

Pra, mbrojtja e mjedisit do të thotë - ose duhet të nënkuptojë - reduktimin e ndotjes, marrjen e zgjedhjeve të qëndrueshme, kërkimin e zgjidhjeve holistike dhe shpërndarjen e barrës dhe përfitimeve të industrializimit në mënyrë të drejtë.¹²

Fig. 3 Ruajtja e ambientit

¹² HILL Pamela, Environmental Protection, Oxford University Press, 2017 (fq. 23)

4.1 Pse mjedisi ka nevojë për mbrojtje

Arsyeja më e dukshme, nëse jo edhe më egoiste, është se specia njerëzore ka nevojë për mjedisin. Ky në disa aspekte është një koncept i ri, sepse deri më pak se njëqind vjet më parë, mjedisi mendohej të ishte në përgjithësi vetë-shërues dhe thjesht shumë i madh, shumë i nderuar, shumë bazë për t'u dëmtuar seriozisht, veçanërisht nga krijesa të tilla. si njerëz - një specie progresive, adaptive dhe në thelb me qëllime të mira. Fëmijët kanë nevojë për mbrojtje; prona ka nevojë për mbrojtje; vendet kanë nevojë për mbrojtje. Por mjedisi?

Nga këndvështrimi ynë në shekullin e njëzet e një një mendim i tillë është absurd. Në nivel global, tashmë përgjithësisht pranohet se mjedisi ka nevojë për mbrojtje. Në njëqind vitet e fundit ka pasur një rritje eksponenciale në llojet dhe sasinë e ndotësve, disa prej të cilëve janë sintetikë që kemi krijuar - të ardhurit e rinj në planet, pasojat afatgjata të të cilëve nuk i dimë ende. Ka pasur rritje shpërthyes të popullsisë, duke sjellë rritje të kërkesave për burime natyrore dhe konkurrencë për ujë të pastër dhe ushqim në shumë pjesë të botës. Një fenomen tjetër po ndodh gjithashtu në disa vende: pasuria e shprehur nga një normë e tepruar dhe e paprecedentë e konsumit, dhe një indiferencë e jashtëzakonshme ndaj mbetjeve nga ai konsum, të cilat bllokojnë oqeanet tona dhe helmojnë ujërat tona nëntokësore.

Ndryshimet klimatike dhe pasojat e tij, megjithëse veçanërisht të frikshme, janë vetëm shënimet më të fundit në një listë të gjatë të dëmeve të shkaktuara nga njerëzit në mjedis, nga shpyllëzimi i smogu, që kanë qenë gjithnjë e më shumë objekt i debatit të politikave dhe përpjekjeve për kontrollin rregullator në mbarë botën.

Duke u përballur me sulme të tilla, mjedisi nuk mund të jetë mbrojtësi i tij - ai ka nevojë për zërat njerëzorë dhe veprimet njerëzore.¹³

¹³ HILL Pamela, Environmental Protection, Oxford University Press, 2017 (fq. 24)

4.2 Qëndrueshmëria Mjedisore

Qëndrueshmëria mjedisore përfshin marrjen e vendimeve dhe ndërmarrjen e veprimeve që janë në interes të mbrojtjes së botës natyrore, me theks të veçantë në ruajtjen e aftësisë së mjedisit për të mbështetur jetën e njeriut.

Është një temë mjaft e rëndësishme për momentin, pasi njerëzit po kuptojnë ndikimin e plotë që mund të kenë bizneset dhe individët në mjedis. Qëndrueshmëria mjedisore ka të bëjë me marrjen e vendimeve të përgjegjshme që do të zvogëlojnë ndikimin negativ të biznesit tuaj në mjedis.

Nuk ka të bëjë thjesht me zvogëlimin e sasisë së mbetjeve që prodhoni ose të përdorni më pak energji, por ka të bëjë me zhvillimin e proceseve që do të çojnë në një biznes të qëndrueshëm në të ardhmen.

Kjo është një rezultat i sasisë së hulumtimit që shkon në vlerësimin e ndikimit që mund të ketë aktiviteti njerëzor në mjedis. Megjithëse implikimet afatgjata të kësaj çështjeje serioze nuk janë kuptuar ende plotësisht, përgjithësisht pranohet se rreziku është mjaft i lartë për të merituar një përgjigje të menjëhershme.

4.3 Diferencimi i Biznesit

Pa diferencim, të gjitha bizneset që shesin të njëjtin produkt ose shërbim do të ishin në konkurrencë të drejtpërdrejtë me njëri-tjetrin. Diferencimi i biznesit ju lejon të poziciononi shërbimet tuaja në mënyrë që klientët të mund të bëjnë dallimin midis atyre që ofrohen nga biznesi juaj dhe atyre që ofrohen nga konkurrenca. Çelësi është të dalloni biznesin tuaj bazuar në pikat që konsumatorët i vlerësojnë si të rëndësishme kur marrin vendime për blerje.

Një biznes mund të diferencojë produktet dhe shërbimet e tij bazuar në një sërë faktorësh të ndryshëm si çmimi, cilësia, komoditeti dhe shërbimi. Një prirje në zhvillim është që bizneset të diferencohen bazuar në qëndrueshmërinë mjedisore. Bizneset mund të zgjedhin ose të ofrojnë një gamë kompliment opsionesh të qëndrueshme për mjedisin krahas produkteve të tyre ekzistuese, ose të zgjedhin ta bëjnë të gjithë funksionimin e tyre më të qëndrueshëm nga themeli.¹⁴

¹⁴ SELECTIONS FROM CQ RESEARCHER, Issues For Debate In Environmental Management, Sage Publications Inc., 2010 (fq. 89)

V. Ndotja

Ndotja është prania e çdo gjëje në mjedis që prodhon efekte të padëshiruara. Substancat që mund të jenë krejtësisht të padëmshme në një vend mund të shkaktojnë ndotje në një tjetër. Kripa është një komponent kyç i ujit të oqeanit, por kur uji i kripur gjen rrugën e tij drejt ujit të ëmbël, veçanërisht ujit të pijshëm, siç ndodhi gjatë uraganit Katrina, ai shkakton ndotje. Në mënyrë të ngjashme, farmaceutikët janë mjete të rëndësishme mjekësore me shumë përdorime nga kontrolli i dhimbjes deri te shërimi i infeksioneve, por kur hidhen në kanalin e kanalizimeve ato shkaktojnë ndotje.

Ndotja zakonisht shoqërohet me njerëzit, siç është ndotja nga kimikatet sintetike ose nga fabrikat. Megjithatë, mund të shkaktohet nga substanca natyrore si arseniku, radoni dhe sedimentet e tokës, të cilat mund të shfaqen në mjedis pa përfshirjen e njeriut. Dhe disa ndotje janë rezultat i ngjarjeve natyrore, siç është ndotja e ajrit nga vullkanet që shpërthejnë. Megjithatë, shumica e saj vjen nga aktiviteti njerëzor dhe mund të kontrollohet.

Ndotja ndonjëherë është e lehtë për t'u zbuluar. Çdo këmbësor që ecën pranë tubit të gazit të një autobusi me naftë e di se shkarkimi që po merr është ndotje. Megjithatë, shumë ndotje është shumë e vështirë për t'u zbuluar. Ju nuk mund të zbuloni nivele të dëmshme të plumbit në tokë, ushqim dhe patatina të bojës (të gjitha shpesh gëlltiten nga fëmijët). Ju nuk mund të shijoni nivelet e dëmshme të baktereve në ujin tuaj të pijshëm. Zakonisht nuk mund të nuhasni ozonin në ajër. Megjithatë, të gjitha këto janë forma të ndotjes.¹⁵

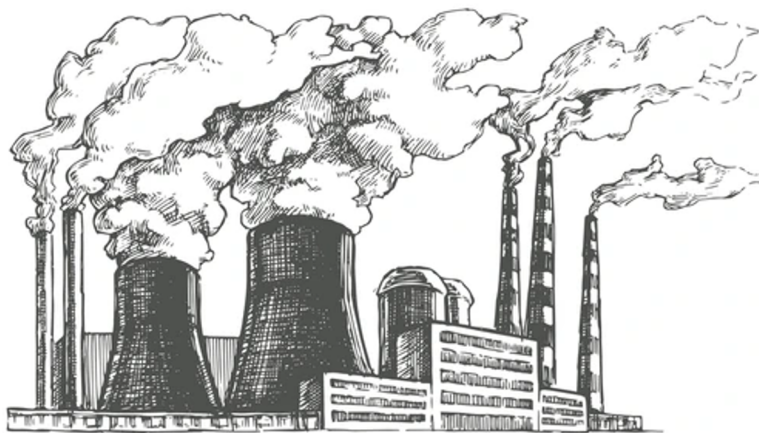

Fig. 4 Ndotja e mjedisit

¹⁵ HILL Pamela, Environmental Protection, Oxford University Press, 2017 (fq. 15)

5.1 Çfarë janë ndotësit?

Ndotësit janë emetime të materies ose energjisë (të tilla si nxehtësia, zëri dhe rrezatimi) që shkaktojnë ndotje. Megjithatë, nëse diçka është në të vërtetë një ndotës, nuk është gjithmonë e qartë. Nëse duhet të rregullohet është një ndërlikim i mëtejshëm. Këto përcaktime kërkojnë fillimisht vlerësimin e rrezikut që paraqet ndotësi i dyshuar. Një hap i dytë përfshin përcaktimin nëse rreziku është mjaft i madh për të garantuar shqetësim dhe, në fund të fundit, rregullimin (menaxhimi i rrezikut).

Zhurma dhe drita, për shembull, mund të jenë ndotës, por në përgjithësi ato nuk janë të rregulluara, edhe pse ka arsye shumë të mira për ta bërë këtë. Për më tepër, shkencëtarët dhe politikëbërësit mund të mos pajtohen, dhe shpeshherë, nuk pajtohen rreth asaj sasive ose niveli që nevojitet për të justifikuar rregullimin e një ndotësi, një përcaktim që mund të varet nga vendndodhja e tij.

Së fundi, sapo diçka të përcaktohet si një ndotës i rregulluar, kontrollet e kërkuara mund të duken të kushtueshme dhe jopraktike, veçanërisht për biznesin. A ka teknologji të mundshme për të kontrolluar ndotës të veçantë? A ka një prag kostoje për rregullimin e ndotësve? A duhet të ketë? Pyetje të tilla në lidhje me mënyrën e identifikimit dhe rregullimit të ndotësve marrin përgjigje duke përdorur një përzierje të shkencës dhe politikave. Rezultati është një koleksion substancash të quajtura "ndotës" që në disa aspekte është i kufizuar në shtrirje dhe¹⁶

¹⁶ HILL Pamela, Environmental Protection, Oxford University Press, 2017 (fq. 16)

VI. E ardhmja

Ne të gjithë duhet të jemi thellësisht të shqetësuar për planetin tonë ndërsa shkojmë më tej në shekullin e njëzet e një.

Edhe pse shkenca nuk është plotësisht e sigurt dhe faktet po evoluojnë, është e qartë se ne po i shterojmë me shpejtësi burimet tona në një mënyrë krejtësisht të paqëndrueshme dhe se mosveprimi ose veprimi i papërshtatshëm nuk është një opsion.

6.1 Cilat janë kërcënimet më të mëdha për mjedisin sot?

Ka shumë kërcënime për mjedisin tani. Planeti - atmosfera e tij, oqeanet, uji i tij i ëmbël dhe toka e tij - janë nën një stres të jashtëzakonshëm të shkaktuar nga speciet njerëzore, specie e vlerësuar si aq e adaptueshme sa që kontrollon pothuajse të gjithë të tjerët.

Megjithatë, në këtë shekull speciet tona po përballen me pyetjen thellësisht ironike: a mund të gjejmë një mënyrë për t'u përshtatur, dhe ndoshta për ta kthyer, kërcënimin që jemi ne vetë? Çdo listë e kërcënimeve më të mëdha mjedisore është subjektive. Këtu është një renditje e kërcënimeve si vijon:

- Ndryshimi i klimës
- Humbja e biodiversitetit
- Oqeanet që vdesin
- Ndotësit e rinj

6.2 Ndryshimi klimatik

Në fakt ndryshimi klimatik cilësohet si kërcënimi më madh, pjesërisht sepse ndikon ndjeshëm në pothuajse të gjithë pjesën tjetër. Këtu është një shembull i asaj që mund të ndodhë si rezultat i ndryshimit të klimës më thellë në shekullin e njëzet e një.

Në pjesën perëndimore të Shteteve të Bashkuara, ku rreth 60 milionë njerëz jetojnë në qytete si Çikago, Minneapolis dhe Kansas City, temperaturat parashikohet të rriten me 3 gradë Fahrenheit në dekadat e ardhshme dhe ndoshta me mbi 10 gradë deri në fund të shekullit.

Në këtë skenar, verat e Miçiganit do të ndiheshin si verat në Teksas. Në Amerikën Jugperëndimore, ku rreth 55 milionë njerëz jetojnë në vende të tilla si Los Angeles, Denver dhe Salt Lake City, dhe popullsia e të cilëve po rritet më shpejt se kudo tjetër në vend, modelet e temperaturës duken pothuajse të njëjta.

Ata po rriten dhe mund të bëhen 9 gradë ose më shumë deri në fund të shekullit, duke sjellë thatësira më të rënda dhe më shumë konkurrencë për burimet gjithnjë e më të pakta ujore. Në verilindje, që përfshin zonën metropolitane të Nju Jorkut, temperaturat mund të rriten nga 45 deri në 10 gradë, duke shkaktuar përmbytje në zonat bregdetare dhe duke kërcënuar infrastrukturën urbane.

Fig. 5 Ndryshimi klimatik

6.3 Humbja e biodiversitetit

Llojet vijnë dhe shkojnë, por rrallë krijesat e gjalla përballen me zhdukje masive. Njerëzit janë të intriguar nga zhdukja e pestë e madhe që asgjësoi papritmas dinosaurët dhe shumë specie të tjera rreth 65 milionë vjet më parë. Brezi ynë po përjeton zhdukjen e gjashtë të madhe. Ne e kemi shkaktuar atë.

Kërcënimi është i madh sepse rrjeta e ndërlidhur e jetës - biodiversiteti i saj, pjesa më e madhe e të cilit mbetet një mister për njerëzit - është baza thelbësore mbi të cilën ne lulëzojmë. Hiqni bletët, shkëmbinjtë koralorë dhe shumë prej mijëra specieve që ende nuk i kemi identifikuar, dhe e gjithë ndërtesa natyrore nga e cila ne varemi është tronditur, ekuilibri i saj është zhbërë.

Ekologu i shquar E.O. Wilson i përshkruan rrethanat tona në këtë mënyrë:

Kur e ndryshojmë biosferën në çfarëdo drejtimi, e largojmë mjedisin nga kërcimi delikat i biologjisë. Kur shkatërrojmë ekosistemet dhe shuajmë speciet, ne degradojmë trashëgiminë më të madhe që mund të ofrojë ky planet dhe në këtë mënyrë kërcënojmë ekzistencën tonë. Njerëzimi nuk zbriti si qenie engjëllorë në këtë botë.

As ne nuk jemi të huaj që kolonizuar Tokën. Ne kemi evoluar këtu, një nga shumë specie, përgjatë miliona viteve dhe ekzistojmë si një mrekulli organike e lidhur me të tjerat. Mjedisi natyror që trajtojmë me kaq injorancë dhe pakujdesi të panevojshme ishte djepi dhe çerdhja jonë, shkolla jonë dhe mbetet shtëpia jonë e vetme.¹⁷

Fig. 6 Nuk ka një planet B.

¹⁷ HILL Pamela, Environmental Protection, Oxford University Press, 2017 (fq. 196)

6.4 Vdekja e oqeaneve

Deri kohët e fundit, oqeanet mendohej se ishin shumë të mëdhenj për t'u dëmtuar seriozisht, e lëre më për t'u futur në një spirale vdekjeje. Kjo nuk është më pamja.

Mbipeshkimi, ndotësit (disa prej të cilëve grumbullohen në organizmat detarë), mbeturinat, derdhjet e naftës, acidifikimi, zhurma e sonarëve dhe ndryshimet klimatike po grumbullohen të gjitha, duke ndryshuar kiminë e oqeaneve dhe duke prishur krijesat që jetojnë atje. Këto zhvillime prekin edhe habitatet bregdetare. Lloji njerëzor nuk mund të lulëzojë pa oqeanë të shëndetshëm.

6.5 Ndotësit e rinj

Shumë e shumë ndotës paraqesin rrezik të madh për mjedisin. Ndotësit e rinj, domethënë ata që nuk kuptohen mjaftueshëm se hyjnë në mënyrë të sigurt në ujin dhe ajrin tonë, janë veçanërisht shqetësues.

Siç u përshkrua më herët, farmaceutikët dhe produktet e kujdesit personal janë shembuj të zakonshëm. Disa ndotës të rinj na kanë kontaminuar prej vitesh, por janë zbuluar vetëm kohët e fundit. Të tjerat janë krijime të reja të laboratorëve tanë të kimisë.

Ato përdoren gjerësisht, kalojnë nëpër sisteme trajtimi dhe kontrole të tjera, dhe shpesh shoqërohen me efekte të dëmshme shëndetësore, siç janë çrregullimet endokrine. Nanondotësit bëjnë pjesë në këtë kategori. Ndotësit e rinj janë një kërcënim i madh, sepse ne dimë shumë pak për to, ndërkohë që gëzojmë përfitimet e tyre.¹⁸

¹⁸ HILL Pamela, Environmental Protection, Oxford University Press, 2017 (fq. 198)

VII. E ardhmja e riciklimit

Në ditët e para të riciklimit, kritikët argumentuan se riciklimi jo vetëm që kushton më shumë se hedhja e mbeturinave në një vendgrumbullim, por gjithashtu përdor më shumë energji sesa kursen. Tregojani këtë hajdutëve iniciativë që lundrojnë në rrugët e qytetit të Nju Jorkut në ditët e sotme.

Me rritjen e çmimeve të materialeve të skrapit, Nju Jorku ka një problem të pazakontë riciklimi: hajdutët po vjedhin metalin, letrën e paketuar dhe materiale të tjera të riciklueshme nga kazanët dhe i shesin në tregjet nëntokësore. Vala e pamundur e krimit "të gjelbër" bëri që kryebashkiaku Michael Bloomberg të nënshkruante një projekt-ligj në tetor duke rritur dënimin për përdorimin e një automjeti për të vjedhur materiale nga bordurat nga 100 dollarë në 2,000.1 dollarë.

Pak njujorkezë do të kishin parashikuar se qelqi dhe plastika e vjetër mund të bëheshin kaq të vlefshme në vitin 2002, kur qyteti ndaloj riciklimin e tyre për të kursyer para gjatë një krize buxhetore. Por ndërsa kostot u rritën për dërgimin e këtyre artikujve në deponi dhe lagjet kundërshtuan ndërtimin e inceneratorëve të rinj, qyteti mori një angazhim të ri për riciklimin.

"Me rritjen e shpejtë të kostove të deponimit dhe asgjësimit të djegies dhe besueshmërinë e tyre aktuale në pyetje, është e rëndësishme që [Nju Jorku] të shkojë përtej mbështetjes tradicionale në zgjidhjet e hedhjes dhe djegies," paralajmëroi kontrollori William Thompson, Jr. në një tetor 2004.

Amerikanët gjenerojnë rreth 250 milionë tonë mbeturina të ngurta komunale (MSW), ose mbeturina shtëpiake, çdo vit. Kjo shumë është trefishuar pothuajse që nga viti 1960, por ritmi i rritjes është ngadalësuar vitet e fundit.

Në vitin 1960 pothuajse të gjitha mbeturinat u hodhën në vendgrumbullime, por në vitin 2006 pothuajse gjysma u devijua në përdorime të tjera. Më shumë se 32 për qind u rikuperua për riciklim ose kompostim (zbërthimi i materialeve organike si ushqimi dhe letra në një përzierje të ngjashme me tokën që mund të përdoret si pleh). Një tjetër 13 për qind u dogj nga mbeturinat në energji (WTE) impiante - objekte të pajisura me kontrolle të avancuara të ndotjes që djegin mbeturinat në kushte të kontrolluara për të prodhuar energji elektrike.¹⁹

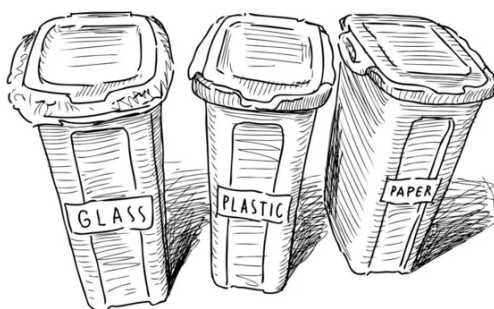

Fig. 7 Reciklimi

¹⁹ SELECTIONS FROM CQ RESEARCHER, Issues For Debate In Environmental Management, Sage Publications Inc., 2010 (fq. 153)

VIII. Rast studimi – 4 Ocean

8.1 Rreth 4Ocean

4Ocean është një organizatë mjedisore që synon t'i japë fund ose të paktën të zbusë në mënyrë të qëndrueshme krizën plastike në oqean.

4Ocean u themelua në vitin 2017 nga dy të diplomuar në universitet Alex Schulze dhe Andrew Cooper. Pasi u tronditën kur zbuluan se sa mbetje plastike po lundronin në oqean gjatë pushimeve në Bali, ata e dinin se duhej të bënin diçka për këtë. Qëllimi i tyre: të pastrojnë mjedisin nga mbetjet plastike në mënyrë sa më të qëndrueshme.

Ndërkohë, 4Ocean është rritur ndjeshëm dhe ka organizuar dhe ngritur stacione pastrimi të plazheve në Indonezi, Haiti, Florida dhe Guatemala.

Zonat e përgjegjësisë së 4Ocean janë, nga njëra anë, rikuperimi i pjesëve të dëmshme plastike që notojnë në det ose në bregdet. Nga ana tjetër, 4Ocean i edukon njerëzit për krizën plastike dhe i inkurajon ata të reduktojnë konsumin e tyre të plastikës.

8.2 Misioni

Një oqean, një mision. Themeluar nga dy surfistë në një mision për t'i dhënë fund krizës plastike të oqeanit. Jetët tona rrotullohen rreth oqeanit. Është vendi ku shkojmë të punojmë, relaksohemi, vlerësojmë natyrën dhe përjetojmë gëzimin e të qenurit gjallë.

Dhe të shohësh ato vende të mbushura me plastikë, të shohësh kafshë të egra që zhduken, të shohësh njerëz që humbasin të ardhurat dhe mënyrën e tyre të jetesës... është forca shtytëse pse ne pastrojmë. Ne bëjmë atë që bëjmë për të mbrojtur njerëzit dhe vendet që duam. Jo vetëm për veten tonë, por për çdo brez që vjen pas nesh.

8.2.1 Pastrimet ditore

4ocean është një nga kompanitë e vetme në botë që punëson kapitenë dhe ekuipazhe me kohë të plotë për të rikuperuar mbetjet plastike dhe mbeturinat e tjera të bëra nga njeriu direkt nga oqeani i hapur dhe mjediset ku plastika është në rrezik të lartë për të hyrë në oqean. Kjo përfshin lumenj të zgjedhur, si dhe ekosistemet e cenueshme bregdetare si pyjet e mangrove, shkëmbinjtë koralorë, grykëderdhjet dhe plazhet. Falë jush, ne jemi këtu shtatë ditë në javë.

Fig. 8 4Ocean gjatë pastrimit në oqean

8.2.2 Kapitenët dhe ekuipazhet

Ne besojmë në kujdesin për njerëzit që po kujdesen për oqeanin. Të gjithë kapitenët tanë dhe ekuipazhet e pastrimit janë punonjës me kohë të plotë që marrin një pagë të drejtë jetese. Falë jush, ne gjithashtu mbulojmë të gjitha kostot e sigurimit shëndetësor dhe ofrojmë përfitime shtesë dhe stimuj bonus.

Fig. 9 Ekuipazhi i 4Ocean gjatë pastrimit në oqean

8.2.3 Artizanët e byzylykëve

Ndotja plastike ndikon në mënyrë disproporcionale gratë dhe fëmijët në komunitetet e varfra dhe të margjinalizuara. Çdo byzylyk që blini ndihmon në mbështetjen e artizanëve vendas në Bali dhe Guatemala duke siguruar burimin e besueshëm të të ardhurave që u nevojiten tani, ndërsa krijon mundësi të reja për rritje, shëndet, arsim, barazi dhe prosperitet në të ardhmen.

Fig. 10 Përdorimi i mbeturinave për prodhimin e byzylykëve.

8.2.4 Anije dhe pajisjet

Ne blejmë, zotërojmë dhe mirëmbajmë të gjitha anijet, veglat dhe pajisjet që i duhen ekuipazheve tona për të bërë punën e tyre. Ndërsa zgjerohemi, flota jonë rritet dhe kostot e mirëmbajtjes rriten. Falë jush, ekuipazhet tona kanë gjithmonë atë që u nevojitet për të qëndruar të sigurt dhe efektiv.

Fig. 11 Anijet e 4Ocean.

8.2.5 Objektet dhe Operacionet

Ne operojmë jashtë vendndodhjeve të shumta në mbarë botën dhe kemi nevojë për zona të dedikuara ku ekuipazhet tona mund të takohen, të ruajnë pajisjet dhe të përpunojnë materialet e rikuperuara në mënyrë që të mos hyjnë përsëri në mjedis.

Fig. 12 Procesi i reciklimit të mbeturinave të mbledhura.

8.2.6 Edukim dhe ndërgjegjësim

Ne jemi të përkushtuar të ndajmë njohuritë tona, të rrisim ndërgjegjësimin dhe veprimet frymëzuese në emër të oqeanit tonë të përbashkët. Blerjet tuaja na bëjnë të mundur që të ndajmë misionin tonë me audienca të reja në mbarë botën dhe të frymëzojmë më shumë njerëz që t'i bashkohen lëvizjes së oqeanit të pastër.

Fig.13 Edukimi dhe ndërgjegjësimi i brezit të ardhshëm për rëndësinë e ruajtjes së ambientit.

8.3 Ndikimi

Që nga viti 2017 e deri më sot 4Ocean ka arritur të nxjerrë rreth 36.070.186 kile plehra nga oqeanet e botës, lumenjtë dhe vijat bregdetare.

Ndërsa vetëm këtë vit diku rreth 2,075,579 kile mbeturina u larguan nga oqeanet nga 2042 operacione pastrimi në total.

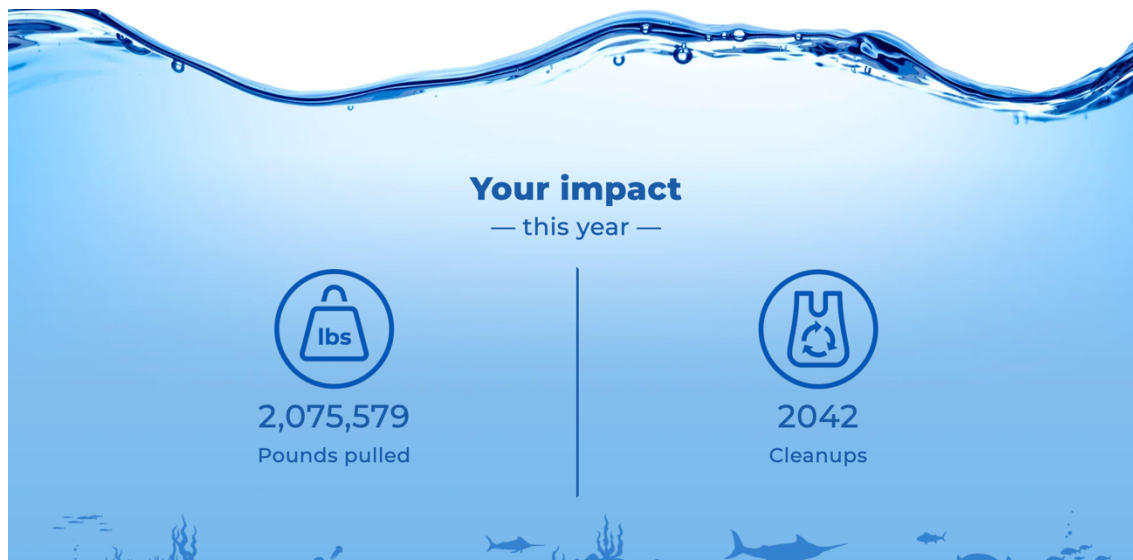

Fig.14 Statistika rreth pastrimit nga 4Ocean

Ndërsa përveq pastrimit 4Ocean të hapë rreth 265 qendra artizanale në Bali dhe Guatemala, mbjelljen e 7010 Koraleve, punësimin e 9,016,204 antarëve dhe 91 marrëveshje partneriteteti me bizneset me ofset plastike.

8.4 Përfshihu edhe ti

4Ocean na mundëson secilit nga ne që të ndikojmë sa do pak në mbrojtjen e ambientit dhe oqeanëve duke blerë nga produktet e tyre, ku sipas 4Ocean për qdo blerje ne largojmë 5 kilogram ndotje nga oqeani.

Fig.15 Llojshmëria e byzylykëve që ofrohen nga 4Ocean

Ose si mundësi tjetër kompensoni atë që nuk mund të shmangni, Bota jonë është e ndërtuar mbi plastikë. Pra, ndërsa ne bëjmë çmos për të shmangur atë që mundemi, është pothuajse e pamundur t'i shmangim të gjitha, në fakt, një person normal përdor afërsisht 9 kilogramë plastikë njëpërdorimshe çdo muaj - kryesisht paketim.

Lajmi i mirë është se ju mund të kompensoni ndikimin e plastikës që nuk mund të shmangni duke financuar heqjen e një sasive të barabartë ose më të madhe të mbetjeve plastike nga oqeanet tona përmes Abonimit tonë Plastic Offset.²⁰

²⁰ <https://www.4ocean.com/>

Përfundimi

Në këtë punim shtjellova temën roli i mjedisit të brendshëm dhe të jashtëm në ruajtjen e ambientit, ku së pari arrita të definoj mjedisin pastaj ndarjen e mjedisit në të jashtëm dhe të brendshëm, ruajtjen e ambientit definimin e ndotjes dhe rreziku që i kanoset planetit tokë në të ardhmën.

Pas hulumtimeve të shumta dhe vështirësive gjatë punimit të diplomës besoj që kam arritur që në mënyrë të thjeshtësuar të shpjegoj hollësisht mjedisin që na rrethon dhe njëkohësisht të ndërgjegjësoj gjeneratat e ardhshme për rëndësinë e ruajtjes së mjedisit.

Në ditët e sotme pasi shqetësim kryesorë i shumë kompanive afariste që veprojnë dhe punojnë në mjedis është vetë ruajtja e ambientit, ato shtjellojnë plane dhe rrugë që na shpien te rruajtja e vazhdueshme e ambientit.

Një ndër këto kompani është edhe kompania 4Ocean të cilën e zgjedha si rast i studimi të këtij punimi pra punimit të temës së diplomës, e cila si biznes filloj punën nga dy studentë dhe vijoj në një gjigand i pastrimit të oqeanëve në botë.

Edhe pse fatkeqësisht faktori ndotje vazhdon të na përçell në jetën tonë, unë shpresoj që me këtë punim sado pak kam arritur të ju ndërgjegjësoj dhe të ju përkujtoj rëndësinë e ruajtjes së mjedisit.

Literatura

1. HILL Pamela, Environmental Protection, Oxford University Press, 2017
2. CHERUNILAM, Francis, Business Environment, Himalaya Publishing House, Kerala, 2008
3. SKENDERI, Nagip, LOKU, Afrim, Mjedishi i Biznesit, Prishtinë, 2015
4. WORTHINGTON Ian, BRITTON Chris, THOMPSON Ed, The Business Environment: A Global Perspective, Leicester Business School, De Montfort University, Leicester, 2018
5. Indian Institute of materials Management, Business Environment, Navi Mumbai, 2019
6. SELECTIONS FROM CQ RESEARCHER, Issues For Debate In Environmental Management, Sage Publications Inc., 2010